

was geworden, kregen de meeste broedpogingen een vroegtijdig einde. Wel vestigden zich 4 paren op een nieuwe locatie aan de oostkant van de Boschplaat (Koffieboonplaat). Hier wordt zand afgezet van duinafslag aan de Noordzeekant, waardoor een ideale broedplaats voor kustbroedvogels ontstaat. In 2003 werden er c. 40 paar Noordse Sterns geteld. De Boschplaats huisvest tevens een visdievenkolonie van 500 paren. Ook enkele Strandplevieren (5 paren?) vinden er goede broedgelegenheden. Op een totaal van amper 30-40 paren in het hele Waddengebied tikt dat aan.

Ook andere soorten geteld

Natuurlijk krijgen niet alleen de karakteristieke Waddensoorten aandacht. Zo lijkt het erop dat in het Jaar van de Roerdomp het aantal broedende dompen op de eilanden iets was verminderd. Tot nu blijft de teller steken op 11 paar, tegen 17 vorig jaar. Misschien niet verwonderlijk, omdat de duinmoerassen eerst in de winter bevroren raakten en in het voorjaar nogal droog bleven. Ook in het Lauwersmeer was er een kleine terugval (van 13 naar c. 10). Hier waren 3 paar broedverdachte Grote Zilverreigers aanwezig. Het is in de uitgestrekte rietvelden echter geen sinecure 100% broedzekerheid te krijgen. De Kleine Zilverreiger is inmiddels een jaarlijkse broedvogel op de eilanden, met dit jaar zowel op Terschelling als Schiermonnikoog 2 paren. En overall overzomeraars, dus de aantallen zouden best nog kunnen groeien. Andere krenten in de pap waren Nachtzwaluw (ratelend in mei en juli op Vlieland), Geoarde Fuut (2 paren op Terschelling), Roodmus (op Vlieland en Ameland), Grauwe Fitis (het bekende broedgeval op Schiermonnikoog) en natuurlijk de Grauwe Kiekendieven van het Lauwersmeer en Slechtvalken van de Eemshaven.

Tenslotte is vermeldenswaard dat de opmars van Grauwe Gans en Havik op de Waddeneilanden onverminderd doorgaat. Op Texel broeden al enige honderden Grauwe Ganzen, op de andere eilanden enkele tientallen. Wat de Havik betreft zit Texel al enige jaren boven de 10 paar, terwijl Vlieland en Terschelling dit jaar 2 resp. 5 paren tellen. De Waddeneilanden verliezen daarmee wel steeds meer van hun eigen karakter...

Snor vraagt extra BMP-aandacht!

Wat is een moeras zonder het geheimzinnige, tropisch aandoende geluid van zingende Snorren? De Snor is een van de 13 soorten van het Beschermingsplan Moerasvogels waarvan we willen weten hoe het ermee gesteld is. Van de Snor weten we misschien wel het minst, al lijkt het aantal sinds de jaren zeventig te zijn teruggelopen. Inmiddels worden beschermingsactiviteiten uitgevoerd die het de Snor naar de zin moeten maken. Meten is weten, en daar zit hem bij de Snor de kneep. Er wordt met het BMP heel wat gemeten in moerassen, maar de Snor is schaars vertegenwoordigd in de proefvlakken. Afgelopen jaar is uitgezocht hoe we de aantalsontwikkeling van deze soort beter in de vingers kunnen krijgen. In het kader van het Netwerk Ecologische Monitoring van het Ministerie van LNV zijn extra middelen ter beschikking geteld om uitbreiding van het aantal BMP-proefvlakken in snorrenrijke moerassen mogelijk te maken. In 2003 is in Friesland bijvoorbeeld in samenwerking met de Fryske Feriening foar Fjildbiology een BMP-inventarisatiecursus uitgevoerd, met het doel meer actieve waarnemers te vinden voor het inventariseren in moeras.

En dat lijkt met de start van zeker 10 proefvlakken ook gelukt. Voor 2004 staat een dergelijke cursus voor Flevoland op stapel. Dankzij deze activiteiten is het SOVON-wensenlijstje ingekrompen, maar prominent staan nog twee kerngebieden op de lijst: de Wieden in NW-Overijssel en het Vechtplassengebied tussen Ankeveen en Breukelerveen. Uiteraard vallen ook moerasproefvlakken elders in de prijzen. Er kan worden gekozen voor een BMP-proefvlak waarin alle soorten worden geïnventariseerd of een vaste selectie van bijzondere soorten. Houdt ongeveer rekening met 10 veldbezoeken en een tijdsbesteding van 50 uur per seizoen. Heeft u belangstelling? Kies dan in overleg met de lokale beheerder zelf een proefvlak (met de nodige Snorren) of overleg daarover met de coördinator. We zijn benieuwd naar uw reactie. Wie wil er niet in het voorjaar de menselijke drukte ruilen voor die van moerasvogels? En waarschijnlijk vaart ook de Snor er wel bij.

Arend van Dijk
coördinator BMP

Matig broedseizoen arctische ganzen en zwanen

De ganzen- en zwanenfreaks moesten dit najaar iets meer geduld uitoefenen om hun favoriete soortgroep te zien. Vooral Rotganzen en Kleine Zwanen waren extreem laat. Rotganzen kwamen pas in de eerste helft van oktober aan, terwijl een deel van de Kleine Zwanen half november nog in het Oostzegebied verbleef. Dit najaar hebben medewerkers van de Engelse Wildfowl & Wetlands Trust overigens een aantal zwanen van een satellietzender voorzien, zodat de trek vanuit de broedgebieden in de Pechora Delta in NW-Rusland in detail te volgen is (zie www.wwf.org.uk/swan/ voor meer informatie). Inmiddels is van veel soorten ook een eerste indruk beschikbaar van de broedresultaten. Bij de Kleine Zwaan ligt dat om en nabij de 6% eerstejaars, bij Kleine Rietgans 12%,

Kolgans 15%, Brandgans 15% en Rotgans 15%. Voor vrijwel alle soorten betekent dit een slecht tot matig broedseizoen. In de komende weken zullen nog aanvullende gegevens worden verzameld om de steekproeven nog wat robuuster te maken. Van de waargenomen aantallen valt op dit moment (half november) nog weinig te zeggen omdat veel van de tellingen nog niet zijn verwerkt. Op www.sovon.nl (kijk onder watervogels/nieuwsbrieven) is maandelijks een nieuwsbrief te vinden met informatie voor de watervogeltellers, met daarin o.a. ook impressies van de recente tellingen.